

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 277/2019
12.12.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац и Бранка Станића, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Драган Милојевић, адвокат у ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Милош Симоновић, адвокат у ..., ради раскида уговора о доживотном издржавању, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду број Гж 5747/18 од 05.10.2018. године, у седници већа одржаној 12.12.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду број Гж 5747/18 од 05.10.2018. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду број П 3172/18 од 30.04.2018. године, усвојен је тужбени захтев тужиље, па је раскинут уговор о доживотном издржавању закључен између сада покојног ВВ као примаоца издржавања, чији је правни следбеник АА и ББ из ... као даваоца издржавања који је оверен пред Другим општинским судом у Београду под ЗР бр. 120/00 од 29.03.2000. године. Обавезан је тужени да тужиљи на име трошкова спора исплати износ од 105.000,00 динара, у року од 15 дана. Тужиља је ослобођена плаћања судских такси.

Апелациони суд у Београду је пресудом број Гж 5747/18 од 05.10.2018. године, преиначио пресуду Првог основног суда у Београду број П 3172/18 од 30.04.2018. године, па је одбио као неоснован тужбени захтев тужиље којим је тражила да суд раскине уговор о доживотном издржавању закључен између сада покојног ВВ, бившег из ... као примаоца издржавања и туженог ББ из ... као даваоца издржавања, а који је оверен пред Другим општинским судом у Београду 29.03.2000. године. Преиначио је и одлуку о трошковима поступка тако што је обавезао тужиљу да туженом на име трошкова првостепеног и другостепеног поступка исплати износ од 245.750,00 динара, у року од 15 дана.

Против правноснажне пресуде Апелационог суда у Београду, тужиља је изјавила благовремену ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка учињеним пред другостепеним судом и због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 403. став 2. тачка 2. и члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11 и 55/14), па је оценио да је ревизија тужиле дозвољена, али да није основана.

У поступку пред нижестепеним судовима није учињена битна повреда парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању и стању у спису произилази да је сада покојни ВВ као прималац издржавања са туженим ББ као даваоцем издржавања закључио уговор о доживотном издржавању који је оверен пред Другим општинским судом у Београду 29.03.2000. године. Уговорници су сагласно констатовали да је прималац издржавања стриц даваоцу издржавања, да је прималац издржавања у позним годинама, стар и слабог здравља, да закључује уговор са својим братанцем који се и до тада бринуо о њему, пружао му пажњу, негу и све што је било потребно, те да жели да се његов братанац и даље брине о њему, да му по потреби пружа материјалну помоћ у болести, обилази и по потреби набавља лекове и ангажује трећа лица, да га негује и збрине у медицинску установу ради лечења и да га после смрти сахрани или кремира по жељи примаоца издржавања, а прималац издржавања му за узврат као накнаду оставља у власништво једнособан стан број ... у ... и сву покретну имовину. Утврђено је да је тужени извршавао уговорне обавезе (што је чинио и раније) од јануара 2007. године закључно са јануаром 2010. године, када му је ГГ (такође братанац покојног ВВ) ускратио приступ у стан у коме је прималац издржавања живео и у који се ГГ уселио у децембру 2009. године. Тужилца, ћерка примаоца издржавања је и пре закључења уговора о доживотном издржавању живела у Америци. Тужени је за живота примиоца издржавања наручио и платио споменик који је постављен на гробљу у ..., родном месту покојног ВВ који је желео да буде сахрањен поред чланова своје породице. Текст на споменику је сачинио сам ВВ. Међутим, након смрти ВВ умрлог 07.07.2010. године, тужени га је кремирао у ..., по жељи тужилце. Сада покојни ВВ је 08.12.2009. године поднео тужбу за раскид уговора о доживотном издржавању са ББ. Након усељења ГГ, у стан примаоца издржавања, односи између даваоца и примаоца издржавања су били скоро прекинути јер су се срели још само два пута, у мају и јуну 2010. године.

На основу овако утврђених чињеница првостепени суд је оценио да је тужбени захтев основан на основу члана 201. Закона о наслеђивању јер тужени није извршавао уговорне обавезе и зато што су односи између покојног примаоца издржавања и туженог били поремећени.

Другостепени суд је на основу члана 383. став 3. Закона о парничном поступку отворио расправу пред другостепеним судом те је извршио оцену изведених доказа на основу члана 8. Закона о парничном поступку, утврдио чињенично стање, и извео супротан закључак о основаности тужбеног захтева. Оценио је да је првостепени суд пресуду засновао искључиво на исказу сведока ГГ, чији исказ је противан свим осталим изведеним доказима, исказима саслушаних сведока који су у родбинским односима са парничним странкама или су покојног примаоца издржавања познавали као професора чији су ђаци били, те са исказом туженог чији је исказ подударан са исказима саслушаних сведока (осим исказа ГГ). Другостепени суд је закључио да нису испуњени услови за раскид уговора о доживотном издржавању на основу члана 201. став 1. и 202. став 1. Закона о наслеђивању.

Неосновано ревидент оспорава правилност примене материјалног права од стране другостепеног суда. Врховни касациони суд је оценио да је другостепени суд испитао разлоге за раскид уговора о доживотном издржавању како у погледу међусобних односа примаоца и даваоца издржава, тако и у погледу испуњавања уговорне обавезе од стране даваоца издржавања, правилно закључио да из изведених доказа не произилази закључак да су између покојног ВВ и туженог односи били поремећени, нарочито не до степена неподношљивост. Таква чињеница би у случају да је уговором била предвиђена заједница живота, условила прекид извршавања уговорне обавезе од стране туженог. Чињеница да је ВВ покренуо у ... тужбу против туженог ради заштите своје имовине наводно узурпиране од стране туженог и да је ту тужбу повукао, се не може сматрати битним показатељем нарушености односа између примаоца издржавања и туженог нарочито због тога што је тужени наставио де извршава уговор као и до тада. Битна је чињеница што се у децембру 2009. године, ГГ уселио у стан код примаоца издржавања пола године пре његове смрти и да је он проузроковао немогућност туженог да се о примаоцу издржавања и даље стара и да му пружа помоћ у виду болничког лечења. Правилно је другостепени суд закључио да се те нове околности не могу тумачити на штету туженог, јер он није показао намеру да своје уговорне обавезе даље не извршава, већ је био принудно спречен мимо његове слободне воље. При томе треба ценити чињеницу која је унета и у сам уговор о доживотном издржавању, да се тужени о примаоцу издржавања бринуо и пре формалног закључења уговора, а затим у трогодишњем периоду трајања уговора о доживотном издржавању. Врховни касациони суд је оценио да је другостепени суд правилно применио одредбе члана 201. став 1. и 202. став 1. Закона о наслеђивању када је закључио да тужбени тужиље није основан.

Другостепени суд није учинио битну повреду поступка из члана 374. став 1. Закона о парничном поступку, како се то у ревизији наводи. Наиме, на расправи пред другостепеним судом, другостепени суд је извео доказ читањем свих писмена у списима и записника са расправа на којима су констатовани искази сведока и туженог, па је на основу члана 8. Закона о парничном поступку имао могућности да изврши оцену исказа саслушаних сведока и туженог. На рочишту пред другостепеним судом одржаним 05.10.2018. године није било предлога за извођење доказа, па ревидент сада неосновано у ревизији приговара другостепеном суду што тужиља није саслушана као странка.

Врховни касациони суд је на основу изложеног оценио да ревизија тужиље није основана па је одлучио као у изреци на основу члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа - судија
Звездана Лутовац,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић